

Μάνος Δανέζης, Επίκουρος Καθηγητής Αστροφυσικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Η Αστρολογία δεν πρέπει να συγχέεται με την Αστρονομία, την επιστήμη των νόμων των άστρων, ούτε με την Αστροφυσική την επιστήμη που μελετά τις φυσικές ιδιότητες των άστρων και των ουρανίων σωμάτων γενικότερα.

Αν θέλαμε να δώσουμε ένα κάποιον ορισμό για την Αστρολογία, θα λέγαμε ότι Αστρολογία ονομάζεται το σύνολο των παραδόσεων και συστημάτων, τα οποία «ισχυρίζονται» πως η φαινόμενη θέση διάφορων ουρανίων σωμάτων σχετίζεται με τη ζωή του ανθρώπου και την καθορίζει με τρόπο άγνωστο στη σημερινή επιστήμη και τη λογική της αιτιοκρατίας. Η Αστρολογία, παρά το ότι οι κατά καιρούς αστρολόγοι απεγνωσμένα το προσπαθούν, απέτυχε επανειλημμένα να αποδείξει την αξία της σε αριθμό ελεγχόμενων μελετών. Δηλαδή, ουδέποτε βρέθηκε κάποιο αποδεικτικό στοιχείο που να υποστηρίζει με τρόπο ορθολογιστικό είτε τις θέσεις είτε τα δήθεν αποτελέσματα που περιγράφονται στην αστρολογική παράδοση. Γι' αυτό τον λόγο η Αστρολογία δεν λαμβάνεται σοβαρά υπόψη από τις ακαδημαϊκές ή επιστημονικές κοινότητες.

Η επιστημονικοφάνεια της Αστρολογίας

Παρ' όλα αυτά, ολόκληρο το έτος, κυρίως όμως τις ημέρες πριν και μετά την Πρωτοχρονιά, σχεδόν όλα τα περιοδικά και οι εφημερίδες κατακλύζονται από ωροσκόπια και αστρολογικές προβλέψεις.

Ένα τεράστιο πλήθος αστρολογικών δημοσιευμάτων προσπαθεί, εμμέσως πλην σαφώς, να μας πείσει ότι η Αστρολογία, όπως αυτή εκφράζεται στις Δυτικές κοινωνίες, είναι μια νομιμοποιημένη επιστημονικά τεχνική πρόβλεψης του μέλλοντος, ή αναγνώρισης του παρελθόντος, η οποία όμως συναντά την αντίδραση μιας τάχα οπισθοδρομικής και κακόπιστης αστρονομικής κοινότητας.

Με αφορμή όλα αυτά, σκεφτήκαμε να σταθούμε ακόμα μια φορά έξω από θεολογικά και κοινωνικά δόγματα και να συζητήσουμε το θέμα της αστρολογίας, υπηρετώντας μόνο την επιστημονική αλήθεια και δεοντολογία.

Στόχος μας δεν είναι να αποδείξουμε, ούτε να πείσουμε κανέναν για τίποτα. Αυτό

που θα προσπαθήσουμε να κάνουμε είναι να φέρουμε στο φως της δημοσιότητας, άγνωστες, σε πολλούς πτυχές και παραμέτρους του θέματος Αστρολογία, οι οποίες ίσως οδηγήσουν τον καθένα από εμάς, σε μια πιο αληθινή και σαφή αντιμετώπιση του θέματος.

Ας σημειωθεί ότι στη σημερινή αναφορά μας δεν θα αναφερθούμε γενικά στην ιστορία της Αστρολογίας, αλλά στο υπόβαθρό της, όπως εμφανίζεται στις λεγόμενες σύγχρονες δυτικές κοινωνίες. Ελπίζουμε και ευχόμαστε να σταθούμε συνεπείς στις προθέσεις μας.

Με βάση τους προηγούμενους όρους, τους οποίους πρέπει να πληροί ένα επιστημονικό φαινόμενο, έχουν καταχωριστεί ως επιστημονικά διάφορα φυσικά φαινόμενα, όπως ο ηλεκτρισμός, ο μαγνητισμός και οι διάφορες εκδηλώσεις της ενέργειας.

Με τον τρόπο αυτό γεννήθηκε η επιστημονική ορολογία, δηλαδή ένα σύνολο λέξεων-όρων, οι οποίες έχοντας ένα καθορισμένο εννοιολογικό περιεχόμενο, περιγράφουν επακριβώς συγκεκριμένες και μετρούμενες, καταστάσεις των φυσικών φαινομένων και των αποτελεσμάτων τους.

Το πρόβλημα είναι ότι η Αστρολογία χρησιμοποιεί για λόγους εντυπωσιασμού ή άγνοιας, διάφορους επιστημονικούς όρους, που δεν ανήκουν στο δήθεν υπόβαθρό της, προκειμένου να εκφράσει έννοιες ή φαινόμενα, εντελώς άσχετα με εκείνα που οι όροι αυτοί εκφράζουν, όπως ήδη έχει συμφωνηθεί από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Αποτέλεσμα της επιπόλαιας αυτής χρήσης επιστημονικών όρων, για να περιγραφούν καταστάσεις διαφορετικές από εκείνες τις οποίες οι όροι αυτοί εκφράζουν, είναι η Αστρολογία να αποκτά μια δήθεν γλωσσική «επιστημονικοφάνεια». Με τον τρόπο αυτό η Αστρολογία προσπαθεί να πείσει εκείνους που δεν ασχολούνται με τις φυσικές επιστήμες, ότι αποτελεί κομμάτι αυτών των επιστημών.

Ως εκ τούτου οι αναγνώστες αστρολογικών κειμένων αν συναντήσουν επιστημονικούς όρους, όπως εκπομπή ακτινοβολίας, ηλεκτρισμός, ηλεκτρισμένο, μαγνητισμός, μαγνητισμένο, ακτινοβολία, κραδασμός, ενέργεια, κ.ά., όπως και προτάσεις όπως ο άνθρωπος αυτός εκπέμπει μια ακτινοβολία, ή έχει έναν μαγνητισμό ή ότι η χημεία μεταξύ μας είναι καταπληκτική, πρέπει να γνωρίζουν ότι οι όροι αυτοί δεν περιγράφουν επιστημονικά φυσικές καταστάσεις, αλλά άλλες, αγνώστου δομής και προέλευσης.

Οι δύο βασικοί κανόνες της Επιστήμης που δεν σέβεται η Αστρολογία

Πέρα όμως από τα θέματα γνώσης, η έννοια της επιστήμης συμπεριλαμβάνει ένα σύνολο κανόνων ήθους, τους οποίους ο επιστήμονας πρέπει να αποδέχεται και να εφαρμόζει. Από τους κανόνες αυτούς διακρίνουμε δύο βασικούς.

1. Ο πρώτος κανόνας είναι η επίγνωση της δυνατότητας σφάλματος. Η επίγνωση της περιορισμένης ανθρώπινης γνώσης οδηγεί την επιστήμη σε μια σειρά επιφυλάξεων για όσα λέει. Επιπλέον αναγνωρίζει τη δυνατότητα ανθρώπινου σφάλματος, λόγω κακής ανθρώπινης εκτίμησης της ευρύτητας των φυσικών νόμων, ή της ποιότητας των γνώσεων που αφορούν τις φυσικές παραμέτρους, οι οποίες επιδρούν στη γέννηση ή την εξέλιξη των φαινομένων. Τον κανόνα αυτό δεν τον αποδέχονται οι αστρολόγοι διαπνεόμενοι από την αλαζονική βεβαιότητα ότι όλα όσα πιστεύουν είναι μοναδικά, απόλυτα, αλάθητα, και μη επιδεχόμενα τροποποιήσεων ή σφαλμάτων.

2. Ο δεύτερος κανόνας είναι ο σεβασμός στον παράγοντα άνθρωπος και τις ατομικές ιδιαιτερότητές του. Ο επιστήμονας πρέπει να χρησιμοποιεί τη γνώση με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνεται σεβαστή η νοητική, ψυχική, συναισθηματική και βιολογική ιδιαιτερότητα του κάθε ανθρώπου.

Ως παράδειγμα αναφέρουμε ότι, μολονότι πολλές φορές ένα σύνολο ανθρώπων πάσχει από την ίδια ακριβώς ασθένεια, το είδος και η ποσότητα του φαρμάκου διαφέρει από ασθενή σε ασθενή. Η εν γένει ιατρική αγωγή είναι συνάρτηση ειδικότερων βιολογικών ή ακόμα και ψυχικών ιδιαιτεροτήτων του κάθε ασθενούς.

Αντιθέτως, οι αστρολόγοι δεν δείχνουν αντίστοιχες ευαισθησίες. Για παράδειγμα, ενώ πιστεύουν (σωστά ή λάθος) ότι η απλή γνώση της ημερομηνίας γέννησης, δηλαδή του ζωδίου, δεν είναι αρκετή προκειμένου να κάνουν σωστή πρόβλεψη (εδώ σημειώνουμε ότι χρειάζεται κατά την αστρολογία ο ωροσκόπος, η ημέρα και η ώρα γέννησης) εντούτοις χωρίς κανέναν ενδοιασμό, έναντι λίγων ή πολλών χρημάτων, κάνουν αστρολογικές προβλέψεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αδιαφορώντας για τις όποιες ψυχικές ή συναισθηματικές επιπτώσεις μπορούν να έχουν οι ατελείς, σύμφωνα με την ίδια την αστρολογία, απόψεις και προβλέψεις τους.

[συνεχίζεται]

<http://www.pemptousia.gr/2017/04/i-alithia-gia-tin-astrologia/>